

DATOS IDENTIFICATIVOS

Expresión gráfica: Sistemas de representación

Materia	Expresión gráfica: Sistemas de representación			
Código	P01G010V01301			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Herme Sánchez, Carmen			
Profesorado	Herme Sánchez, Carmen			
Correo-e	cherme.art@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Partindo dun coñecemento básico dos sistemas de representación a través do achegamento a problemas e conceptos elementáís, a materia pretende un enfoque práctico dos sistemas de representación e a súa aplicación tanto en desenvolvemento de proxectos (planos, cotas etc) como na súa aplicación máis pictórica (bocetaxe, debuxo, ecaixe, etc) entendendo o debuxo técnico tanto como un medio de comunicación como una ferramenta máis do mundo da arte.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
C36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
o alumno sera capaz de desenvolver as distintas tecnicas de representación gráfica	C6 C9 C13 C38
O alumno desenvolverase nos coñecementos básicos dos métodos de representación utilizados en arte.	C9
o alumno conocera os principios básicos de perspectiva.	C9 C14

o alumno tendrá os coñecementos básicos da representación a escala.		C9 C14
o alumno adquirirá a capacidade básica para comprender procesos de representación.		C6 C26
o alumno ten que conseguir a capacidade para a visión espacial.		C6 C25
O alumno conseguirá a capacidade para a visualización e interpretación de representacións espaciais.	B1 B2	C14
O alumno desenvolverá as habilidades básicas de representación.		C36 C42
O alumno ten que conseguir as habilidades para aplicar sistemas de representación en procesos creativos.	B1	C42
O alumno terá a habilidade para manexar procesos de representación a escala.		C36 C42
o alumno desenvolverá a habilidade para a interpretación de representacións espaciais		C42

Contidos

Tema	
TEMA 1. Percepción. Observación	-Métodos de representación no mundo da arte
TEMA 2 . Os sistemas de representación. Bases e fundamentos	- Diédrico. - Axonométrico. - Cónico.
TEMA 3. O sistema diédrico.	- Operatividade básica. - Operatividade avanzada.
TEMA 4 . Sistemas de perspectiva.	- Sistema axonométrico. Tipos. - Sistema cónico. Tipos.
TEMA 5. O proxecto. O debuxo como fórmula comunicativa.	- Metodoloxía. - Normativa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	22	22	44
Resolución de problemas	0	28	28
Traballo tutelado	10	10	20
Estudo previo	0	13	13
Resolución de problemas de forma autónoma	0	37	37
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Toma de contacto cos estudantes e presentación da materia, enumerando os obxectivos que se perseguen, especificando os contidos, explicando a metodoloxía que se empregará e aclarando os criterios e formas de avaliación.
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia de forma teórica, con apoio de información gráfica para a súa correcta comprensión.
Resolución de problemas	Desenvolvementos de exercicios que axuden a asentir os coñecementos adquiridos nas clases teóricas, con apoio da bibliografía especificada.
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios prácticos a partir dos coñecementos teóricos da materia obxecto de estudo, baixo a supervisión da profesora, con atención individualizada e posta en común global.
Estudo previo	Preparación de exercicios e prácticas coa lectura de bibliografía e co estudo de documentación gráfica de referencia.
Resolución de problemas de forma autónoma	Desenvolvemento de exercicios prácticos de forma autónoma partindo das directrices dadas polo profesor e supervisión destes exercicios a súa entrega.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	-Exposición, seguimento, *correccións dos exercicios suscitados

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballo tutelado	Resolución de exercicios vinculados directamente aos contidos teóricos da materia. Probas prácticas específicas que se desenvolveron na aula e que engloban os coñecementos adquiridos tanto nas leccións maxistras como nos exercicios e no dominio da representación gráfica a eles vinculado.	10	B2	C6 C9 C13 C14 C25 C26 C36 C38 C42
Resolución de problemas de forma autónoma	Realización de exercicios fora da aula que reflicten, de acordo cos contidos da materia, os coñecementos adquiridos na representación espacial sobre un soporte bidimensional.	10	B1	C6 C9 C13 C14 C25 C26 C36 C38 C42
Exame de preguntas de desenvolvemento	Primeiro parcial dos contidos da materia.	40	B1 B2	C6 C9 C13 C14 C25 C26 C36 C38 C42
Exame de preguntas de desenvolvemento	Segundo parcial dos contidos da materia.	40	B1 B2	C6 C9 C13 C14 C25 C26 C36 C38 C42

Outros comentarios sobre a Avaliación

A materia darase por superada unha vez obtida calificación positiva nos dous parciais realizados ao longo do cuadrimestre. De non ter acadado a calificación positiva aínda poderase realizar a proba ordinaria de avaliación ou a proba extraordinaria tamén dentro do calendario académico do curso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

IZQUIERDO ASENSI, Fernando, **Geometría descriptiva**, Paraninfo,
 NAVARRO DE ZUVILLAGA, Javier, **Forma y representación**, Editorial Akal, 2008
 FLORENSKY, Pável, **La perspectiva invertida**, Ediciones Siruela S.A., 2005

Bibliografía Complementaria

BERGER, John, **Sobre el dibujo**, Gustavo Gili, 2011
 BERGER, John, **Modos de ver**, Gustavo Gili, 2007
 KANDINSKY, V.V., **Punto y línea sobre el plano**, Barral Editores, 1971
 CHING, Francis D. K., **Manual de Dibujo Arquitectónico**, Gustavo Gili, 2005
 CHING, Francis D. K., **Dibujo y proyecto**, Gustavo Gili, 2011
 GÓMEZ MOLINA, J.J.(Coord.), **Máquinas y herramientas de dibujo**, Ediciones Cátedra, 2002
 DONDIS, D.A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili, 1976

PANOFSKY, Erwin, **La perspectiva como forma simbólica**, Tusquets Editor, 1973

NAVARRO DE ZUVILLAGA, Javier, **Imágenes de la perspectiva**, Editorial Siruela, 1996

GOMBRICH, Ernst H., **La imagen y el ojo**, Alianza Editorial, S.A., 1991

EDWARDS, Betty, **Aprender a dibujar con el lado derecho del cerebro**, Ediciones Urano, S.A., 1994

FRANCO TABOADA, José Antonio, **Geometría Descriptiva para la representación arquitectónica**, Andavira Editorial, 2011

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201
